
TROSOPPLÆRINGSPLAN FOR SØR- VARANGER MENIGHET

Mål, grunnlag og organisering

Hovedmål for trosopplæringen

At menigheten driver en systematisk og sammenhengende trosopplæring som:

deler tro og undring og gir kjennskap til den treenige Gud

deler kristne tradisjoner og verdier og bidrar til kristen livstolkning og livsmestring

deler opplevelser og fellesskap

deler håp og kjærlighet

som utfordrer til engasjement og deltakelse i kirke og samfunnsliv

for alle døpte i alderen 0 - 18 år uavhengig av funksjonsevne

Grunnlag og særpreg

Sør-Varanger er en geografisk stor kommune med ca. 10 000 innbyggere og er fordelt på en rekke bygder og tettsteder med Kirkenes som kommunesentrum. Historisk har området vært befolket av østsamer, nordsamer og kvener/finlendere. I 1906 ble det etablert gruvedrift, og da ble også samfunnet, slik vi kjenner det i dag, etablert med offentlige instanser og infrastruktur.

Sør-Varanger menighet strekker seg over det samme området. De store avstandene og de mange stedene gjør menigheten til et utfordrende og rikt landskap også i trosopplæringsammenheng. Her finner vi de første samiske bosettingene, og befolkningen består av personer med finsk/kvensk kulturell tilhørighet. I gatene høres flere språk. Vi har en levende frikirke og læstadiansk forsamling, kulturskole og Garnison Sør-Varanger. Og midt i dette befinner det seg et kirkelig landskap, en menighet bestående av enkeltmennesker med hver sin bakgrunn, sin familie, sine tradisjoner og meninger. I 2014 var det 1932 personer i alderen 0 - 18 år. Dette gir en stor utfordring når det gjelder tiltak innen trosopplæringen. I 2014 ble det døpt 75 av menighetens barn, og 79 ungdommer ble konfirmert. Dette året var det 150 års jubileum for Sør-Varanger som eget prestegjeld, og det var 25 års jubileum for Bugøyenes kirke.

Sør-Varanger menighet er en aktiv lokalmenighet i Den norske kirke, og ca. 80 % av befolkningen i kommunen er medlemmer av DNK og dermed menigheten. Det er menighetsrådets oppgave å legge til rette for at alle medlemmer skal føle seg inkludert.

Sør-Varanger menighetsråd dekker flere små lokalsamfunn med hver sitt preg. Bygdene Bugøyenes, Bugøyfjord, Neiden, Jakobsnes, Jarfjord, Grensen og Pasvikdalen representerer hver sine kulturer, tradisjoner, språk og grupper, mens de sentrumsnære områdene Kirkenes-Hesseng-Sandnes-Bjørnevatn med handel, administrasjon helse og industri er en blanding av alt.

Kirkenes er kommunesenteret, og sentral i østfinnmark med stor flyplass, handel, sykehus og hurtigruteanløp. Der er stor turisttrafikk og grensestasjonen Storskog mellom Norge og Russland spiller en stor rolle. Her ligger Barentssekretariatet og en hel del industribedrifter.

Hesseng ligger ca 5 km fra kirkenes, og er å regne som et tettsted, med butikker, ulike bedrifter og skole. Den eneste videregående skolen på sørsiden av Varangerfjorden ligger her. Den videregående skolen tar inn elever fra hele landet, og de fleste er over 18 år. Barentshallen ligger på Hesseng, her foregår det ulike idrettsaktiviteter, samt mange arrangement, messer og barne- og ungdomstilbud er av stor betydning.

Bjørnevatn var inntil midt på 90 tallet et gruvesamfunn/arbeidersamfunn. Gruvedriften ble tatt opp igjen for noen år tilbake, men nå er gruva slått konkurs og 400 personer er blitt arbeidsledige. Stedet har også en stor statlig bedrift NAVI.

Pasvikdalen (Pasvik og Skogfoss) er bygder med spredt bosetting og preget av eneboliger. Barnetallet er synkende, selv om det har vært noe tilflytting. De to sentrale institusjonene er NIBIO Svanvik, en

forskningsstasjon og Besøkssenteret for Øvre Pasvik nasjonalpark. Det arbeider en del pendlere her.

Sandnes var opprinnelig en samisk bygd. Det er to nye boligfelt der og er et økende antall barnefamilier. Det har tidligere vært et flyktningsmottak midt i tettstedet, flere flyktningsfamilier er bosatt der, og barna går i barnehagen eller på skole. Det kommer til å etableres mottaksklasse på Sandnes skole Tettstedet preges av eneboliger. Av næringsvirksomhet er blant annet Barentssafari og Snøhotellet eksempler på betydningsfulle bedrifter lokalisert på Sandnes.

Neiden, som ligger ca. 4 mil fra Kirkenes, har turisme som en viktig virksomhet. Laksefisket i Skoltefossen som trekker turister langveis fra er av stor betydning. Stedet har også et stort hotell. Fra gammelt av var dette sommerboplass for østsamene, skoltesamene, og bygda har finsktalende befolkning i tillegg til nordsamisk og norsk. Det har vært nedgang i barnetallet. Neiden har alltid vært et betydelig hytteområde som folk fra kommunen benytter spesielt i påsken.

Bugøynes som ligger på grensen til nabokommunen Nesseby, har gradvis blitt svekket befolkningsmessig på grunn av fraflytting. Det er mange hytter på stedet for kommunens folk, og om sommeren er det fullt av barn og ungdommer der. Viktig begivenhet i bygda er havfiskefestivalen om sommeren.

Jakobsnes er en bygd ca 2 mil fra Kirkenes. Elvenes er bygda som ligger mellom Kirkenes og Jakobsnes. Videre er det Jarfjord, hvor bygdefolket er engasjert i bygdelag og ulike lag og foreninger. Bygda har skole og bygdehuset Tårnhallen. Forbi Jarfjord og over fjellet ligger Grense Jakobselv, og om vinteren er veien stengt dit. Der er det et levende hyttesamfunn, og flere familier som har sterk tilhørighet til bygda og eier eiendommer der.

Språk og kultur:

Det offisielle språket i kommunen er norsk. Sør-Varanger kommune er ikke en del av det samiske forvaltningsområdet. Det gis opplæring i finsk ved Fossheim skole i Neiden/Bugøyfjord, ved Skogfoss skole i Pasvik, Hesseng skole og ved Sandnes barneskole, samt ved Bjørnevatn barne- og ungdomsskole og Kirkenes barne- og ungdomsskole. Samisk opplæring gis ved skolene på Skogfoss, Sandnes, Bjørnevatn, Hesseng og Kirkenes, i samisk som første og andrespråk (samisk 1, samisk 2 og samisk 3). Salmer og sanger synges på samisk og kvensk/finsk. Noen barn har russiske foresatte, og det er mange barn i kommunen som har russisk som hjemmespråk. I befolkningen er det mange ulike språk og nasjonaliteter.

Skoler

Det er 11 skoler i kommunen med til sammen 1179 elever i 1. - 10.trinn (2015/2016), og antall elever pr klassetrinn er ganske jevnt fordelt.

Kirkenes barne- og ungdomsskole har om lag 290 elever på barnetrinnet og 240 på ungdomstrinnet i 2015/2016. På Kirkenes barneskole er det 14 elever som får undervisning i henholdsvis samisk og finsk.

Bjørnevatn skole har 1. – 10. trinn med 266 elever og SFO 1. – 4. trinn. Her gis det undervisning i samisk og finsk. Sandnes skole har 110 elever. Her gis det undervisning i samisk og finsk.

Hesseng barneskole har 195 elever. Det gis opplæring i finsk og samisk.

På Hesseng finner vi også Kirkenes videregående skole som samler elever fra hovedsakelig Øst-Finnmark.

Pasvik har to skoler; Skogfoss barneskole med 14 elever, hvorav 10 har samisk og 9 elever får undervisning i finsk. Svanvik er en fullført barneskole 1. – 7. trinn med 65 elever og SFO for 2. -4.trinn.

På Svanvik er Pasvik folkehøgskole, et skoletilbud med hest, hund og friluftsaspekt. Det er elever fra både hele Norge, men også fra andre land.

I Sør-Varanger kommune er det flere skoler med relativt få elever. Blant disse finner vi Bøkfjord skole på Jakobsnes som har 24 elever fordelt på 1. – 7.trinn., Tårnet skole i Jarfjord med 19 elever fordelt på 1. – 10.trinn., Fossheim skole i Neiden med 5 elever og ytterst i vår kommune ligger Bugøynes skole med om lag 30 elever fordelt på 1. – 10.trinn.

Det betyr at i denne menigheten er befolkningen og menighetens medlemmer fra 0 til 18 år spredt over et stort geografisk område, og det må legges til rette for å gi et likeverdig tilbud til alle.

Barnehager:

Kirkenes har 4 kommunale og 1 privat barnehage, deriblant en ny barnehage på Skytterhusfjellet med 6 avdelinger, der det går barn fra Kirkenes og Hesseng.

På Hesseng er det to barnehager og Bjørnevatn har to barnehager, en kommunal og en privat barnehage.

Elvenes har en privat barnehage

Bugøynes har en barnehage med 3 barn. I Pasvik er det barnehage på Svanvik og på Skogfoss. Sandnes har barnehage med to avdelinger, hvorav den ene bygger på samisk språk og kultur.

Totalt er det 15 barnehager i kommunen og om lag 500 barn i aldersgruppen 0 – 5 år. Dette utløser noen utfordringer i forhold til å lage gode trosopplæringstilbud til alle både i by og distrikt.

Næringsliv:

Sør-Varanger er fremfor alt kjent for gruveindustrien, men også primærnæringene som jordbruk, reindrift og fiske er viktige næringer i distriktene.

Kirkenes er den største byen i Øst-Finnmark og et viktig handelssenter for østsiden av Varangerfjorden. Der et det en stor flyplass, noe som har ført til at turistnæringen er blitt en ny stor næringsvei. I dag er handelen på begge sider av grensen til Russland blitt betydelig styrket mye på grunn av «Grenseboerbeviset».

Hesseng har et variert næringsliv med flere større bedrifter. I forbindelse med Nærmiljøprosjektet på Hesseng flerbrukssenter gjennomførte Kirkenes kirke for noen år siden et prosjekt som gikk over tre år og hvor det var to temaer; orientering om Kirkenes gamle kirke og kirkens betydning ved grenseopptrekking. Elevene fikk også klatre opp i kirketårnet.

Bjørnevatn har vært et stort gruvesamfunn med ca. 400 ansatte helt frem til i november 2015, da bedriften ble slått konkurs. Arbeidet med å få til ny virksomhet har derfor startet. En stor statlig bedrift NAVI gir arbeidsplass til mange.

Pasvikdalen som omfatter Skogfoss og Svanvik har to sentrale institusjoner; Pasvik folkehøyskole (tidligere Svanvik) og NIBIO Svanhovd, forskningssenteret, og hvor også Besøksenteret for Øvre Pasvik nasjonalpark er lokalisert.

Fritidstilbud:

I Sør-Varanger er det en mengde tilbud til barn og unge, hvorav menighetens tilbud utgjør en del med ulike tilbud for aldersgruppen 0 - 18 år. For å beskrive de tilbud som i dag gis fra kommunen eller ulike organisasjoner, listes her opp en del tiltak som foregår i de sentrale områdene og i distriktene. Dette for å kunne ha et grunnlag for å vurdere tiltak i trosopplæringssammenheng både ut fra antall barn og behovet for å sette i gang aktiviteter.

Bugøynes har kommunal klubb en gang i uken, fotballtrening for aldersbestemte klasser og aktivitet i gymsal for de over 9 år. Helselaget skal ha noen aktivitetsmiddager for 1.-10. trinn, muligheten for badminton/volleyball/innebandy vurderes.

Neiden har klubb for barn fra 1.trinn og oppover, idrettslag (familiemedlemmer), marked der barna selger sine produkter, skytebane for ungdom og trimrom for barnegruppe og ungdomsgruppe.

Pasvikdalen. Her er det to idrettslag, trim 0-6 år, skikarusell, sykkelritt, fotball, 4 H, musikkorps, miljøagentene, diverse ridetilbud. Her foregår også den store fotballturneringen Pasvik Internasjonal samt Leker for utviklingshemmede. Pasvik folkehøyskole er en viktig institusjon her.

Sandnes. Her er barna mest opptatt av idrett, spesielt fotball og ski. Kommunens alpinbakke ligger her, og det er opparbeidet skianlegg. Ridehall ligger i Sandnesdalen.

Bjørnevatn. Her er det mest idrett, og stedets fotballag spiller en viktig rolle, Bjørneparken er en viktig arena for mange barn og unge. Ungdomsklubben er nedlagt.

Hesseng. Her ligger Barentshallen hvor det er flere tilbud til barn og unge

Kirkenes har mange tilbud for barn og unge

Det som blir viktig i menighetens trosopplæringstilbud er å koordinere mellom alt det som tilbys i hele kommunen, og i alle distriktene, slik at man skaper et naturlig rom for trosopplæring i dette lokalsamfunnet. I denne sammenhengen er det en god løsning å samarbeide med andre organisasjoner og kommunen, noe Sør-Varanger menighet har god erfaring på.

Kirker og kirkeliv:

Gudstjenestefeiringen på søndagen er selve grunnfjellet i menighetens liv. Vi vil en kirke der gudstjenesten er det sentrale og naturlige fellesskap for ALLE i menigheten. I 2014 var det i menigheten 85 forordnede gudstjenester og 17 andre (samtalegudstjeneste, skole- og barnehagegudstjeneste, «eldres kirkedag», egne dåpsgudstjenester). Foruten Kirkenes hovedkirke er det følgende kirker og kapeller: Sandnes kapell, Neiden kirke, Bugøynes kirke, Svanvik Kirke og Kong Oskar II kapell. Det er bare en aktiv kirkeforening i menigheten, den er i Neiden.

Det er muligheter for samarbeid med Norsk-Finsk forening, Samisk foreldrenettverk, Adventkirken, Frelsesarmeen, Smyrna pinsemenighet, Læstadiansk forsamling, Russisk ortodoks menighet, Den katolske kirke, Frivillighetssentralen o.a.

Kirkenes hovedkirke. Her er det gudstjeneste hver søndag. Bjørnevatn og Hesseng har ikke egne kirker, men hører inn under hovedkirken i Kirkenes. I hovedkirken er det barnegospel, korøvelser og flere ulike aktiviteter ukentlig.

Pasvikdalen. Kirken ligger på Svanvik. Det er gudstjeneste hver 4.uke.

Sandnes. Kapellet ligger i Sandnesdalen. Her er det begravelser, og også viselser og andre typer gudstjenester. Det har pleid å være to samiske gudstjenester per år der.

Neiden kirke. Her er det ca. 20 gudstjenester i året. Åpen kirke om sommeren der ungdom deltar.

Bugøynes kirke. Her holdes gudstjenestene i kirken og på Bugøynes omsorgssenter hver 4. uke.

Tidligere var det gudstjeneste en gang per år i Bugøyfjord bedehuskapell. Kapellet er nå stengt og avvigslet, og det har de siste årene vært gudstjeneste på grendehuset i bygda, en gang per år, på 17. mai.

Tårnet skolekapell. Det er satt opp en gudstjeneste per år i Tårnet skolekapell. Her har det vært messefall de siste årene.

Kong Oscar IIs kapell. Her er det i hovedsak gudstjenester sommersesongen, på grunn av at veien er stengt til bygda vinterstid. Garnisonen i Sør-Varanger har gudstjeneste i kapellet til jul og påske.

Finsk gudstjeneste. Det avholdes til vanlig en finsk gudstjeneste i året, som regel i desember. Under gudstjenestene i Bugøynes, synges det på finsk og norsk.

Samiske gudstjenester. Det er etablert 4 samiske forordnede gudstjenester i året. Disse er til vanlig på Samefolkets dag, Palmesøndag, Høsttakkefest og Allehelgensdag. Det er mulig å legge samiske aktiviteter i trosopplæring i tilknytning til noen av disse søndagene, der barn og unge får delta med f. eks. samisk sang og tekstlesing. Det har tidligere vært slik at man har tilrettelagt for samiske barn på høsttakkefesten, der barn inviteres til å delta aktivt under gudstjenesten.

Organisering, rammer og ansvar

Menighetsrådet er ansvarlig for å vedta og følge opp trosopplæringsplan. Menighetsrådet har satt ned et trosopplæringsutvalg og gitt det ansvaret for å utarbeide planen. Planen sendes Bispedømmerådet for godkjenning. Den godkjente planen revideres ved behov, og nye tiltak kan legges til. Det skal være en gjennomgang av de tiltakene som evt. er satt i gang, og om disse er gjennomført slik en har forutsatt det. Kirkeverge, prest, kateket og trosopplærer foreslår budsjett og legges fram for vedtak i menighetsrådet.

Sør-Varanger menighet får tildelt trosopplæringsmidler gjennom bispedømmerådet.

Menigheten har pr. i dag en stor gruppe frivillige; for eksempel MILK'ere, søndagsskolen, formiddagstreffet, kirkeforeningen i Neiden og flere. Konfirmantene er en ressursgruppe og blir invitert til å bli med på MILK-kurs. Når det gjelder igangsetting av de ulike tiltakene innen trosopplæring er det ulike behov for tilrettelegging mellom de ulike delene av den store kommunen vår. De fleste slike tiltak er oftest knyttet til kirken som arena for aktivitetene, og der det er kirkebygg er det naturlig å legge aktiviteter i kirkebygget. Det legges også opp til samarbeid med skoler der det er naturlig, en slik løsning har vi i dag i konfirmantundervisningen i Bjørnevatn, der en bruker skolen.

Når det gjelder distriktene er det flere hensyn å ta. En mulighet er å inngå samarbeid med allerede eksisterende tiltak, som f.eks. klubb, marked og åpen kirke eller ulike lag og foreningers aktiviteter de ulike stedene. En annen mulighet er å lage sesongtiltak, f.eks. barneleir om sommeren i Bugøynes. En grunn til å legge det om sommeren, er at mange utenfra har hytter der og kan delta. I trosopplæringen legger vi vekt på samarbeid og deltakelse av familien. I hyttefelt kan man starte med «bo-hjemme-leir» for de yngre. Felles for distriktene er at disse tiltakene må arrangeres for flere årskull enn det en har på tettstedene. Det enkleste å sette i gang med, er en klubb, hvor barna kan møtes i forkant av gudstjenesten til et gudstjenesteverksted. I Neiden med så mange gudstjenester og så få barn, vil f.eks. en slik aktivitet være mulig.

Igangsetting av nye tiltak fordrer det at det finnes frivillige medarbeidere på stedet som man kan samarbeide med om å starte opp et nytt tiltak og også være med på å skape kontinuitet. Å rekruttere frivillige på de ulike stedene er

derfor en stor oppgave og må starte i god tid og før en aktivitet settes i gang. Det viser seg å være enklest å få frivillige til å delta på enkelttiltak som f.eks. leirer, jul- og påskespill. Det er vanskeligere å rekruttere til ukentlige aktiviteter. Slike passer også best i byer og tettsteder.

Alle tiltak er avhengige av det finnes en viss økonomi (som er satt av i budsjettet), og det er behov for både ansatte og frivillige. Aktiviteten må være en del av planen, og det må nøye følges opp om den fungerer etter sin hensikt.

Ansvarlige for trosopplæring i Sør-Varanger menighet - ansatte:

Kirkeverge 100 %

Saksbehandler 100 %

Menighetssekretær 25 %

Menighetssekretær 75 %

Kantor 100 %

Kantor 100 %

Kateket 100 %

Trosopplærer 50 %

Kirketjener 100 %

Fagarbeider 100 %

Fagarbeider 100 %

Sokneprest 100 %

Kapellan 100 %

Kapellan 100 %

Tverrfaglig arbeid i staben.

I menighetsrådet og på stabsmøtene blir alle ansatte fortløpende informert om arbeidet med trosopplæring og får anledning til medvirkning. Stabsmøtet er også stedet der alle utveksler erfaringer og lærer av hverandre.

Ansvarlige for tiltak, sammen med kirkeverge og sokneprest tar stilling til når en aktivitet skal starte opp, og når den eventuelt skal opphøre. Dersom det må gjøres endringer i trosopplæringsplanen legges dette fram for menighetsrådet, ansvarlig er kirkevergen.

Prestene knyttet til trosopplæring har hovedansvaret for den teologiske formidlingen, det vil si at innholdet i tiltakene klareres med prest, mens aktivitetene kan planlegges og gjennomføres i samarbeid med trosopplærer og/eller kateket. I praksis vil dette ofte være gudstjenesteverkstedene knyttet til de ulike aktivitetene.

Trosopplærer og/eller har ansvaret for den praktiske gjennomføringen av planene, prestene deltar i planlegging og gjennomføring der det er naturlig. Prestene har et særlig ansvar for å bringe trosopplæringen inn i gudstjenesten ved å tilpasse og tilrettelegge for aktiviteter i trosopplæringsplanen. Dette gjelder særlig familiegudstjenester som er forberedt gjennom et gudstjenesteverksted med ulike grupper av barn.

Kantorene er med i planleggingen og foreslår passende musikk og salmer/sanger til tiltakene. De deltar også i aktiviteter der musikk inngår som en betydelig del, samt ved større arrangementer med behov for flere ledere.

Kirketjener/fagarbeider legger de praktiske forholdene til rette når trosopplæringen skjer i kirken, deriblant renhold og hjelp med teknisk utstyr ved større arrangement. Menighetssekretær og saksbehandler kan for eksempel være hjelpelig ved utsendelse av innbydelsesbrev til ulike arrangement.

Kirkevergen forvalter det drifts- og arbeidsgiveransvar som er pålagt fellesrådet og kommuniserer med bispedømmerådet iht. tildeling og bruk av midler, samt rapportering av regnskap. Kirkevergen og administrasjonen viderefremidler kurstilbud og tilbud om ressurser for eksempel søknader på prosjektmidler fra bispedømmerådet og OVF.

Trosopplærer og/eller kateket står for fremdriften av planarbeidet, foreslår nye, velbegrunnede tiltak og ser til at alle tiltak blir evaluert. Alle medansvarlige trekkes med i evalueringen. Trosopplærer rapporterer til bispedømmet hvert halvår.

Faser i trosopplæringen

I alle deler av trosopplæringen er det noen elementer som er gjennomgående. Et av disse, og kanskje noe av det viktigste for å sikre en god trosopplæring er et godt samarbeid med foreldre og foresatte til barna i aldersgruppen 0 – 18 år. Da trosopplæringen vil bestå av tiltak som er avgrenset i tid, er det foreldre og foresatte som står for kontinuiteten i den daglige trosopplæringen. Gjennom tiltakene som planen beskriver skal barn og unge få møte ulike temaer. En god dialog og godt samarbeid med hjemmet vil være gi forsterkende effekt for trosopplæringen. Tiltakene som beskrives i planen viser hvor langt menigheten er kommet i sitt arbeid med trosopplæring. Å utvikle trosopplæringen vil være en kontinuerlig prosess, og man vil kunne se at tiltakene endrer seg både i form og innhold, samt at nye tiltak kan komme til.

For å skape en oversiktlig struktur på trosplanarbeidet er det valgt å dele aldersgruppen 0 – 18 år inn i fire faser. Disse er;

- Den første fasen: 0 – 3 år – denne fasen beskriver barnets første møter med kirkene og menigheten. Aller første møte skjer gjennom dåpen
- Den andre fasen: 4 – 6 år – i den andre fasen er barnet blitt mer selvstendig og kan delta mer aktivt enn tidligere. Her vil det være flere møter med kirken og trosopplæring
- Den tredje fasen: 7 – 14 år - Fokus for tredje fase er å utforske og lære om de mest sentrale emner i kristen tro gjennom aktiv deltakelse.
- Den fjerde fasen: 15 – 18 år – I den siste og fjerde fasen fokuserer trosopplæringen på å etablere en reflektert og helhetlig forståelse av den kristne tro ut fra barnets egen livshistorie og deres fremtidshåp.

Den første fase 0 – 3 ÅR

Kontakten mellom hjem og menighet begynner når et barn meldes til dåp. Etter at barnet er registrert til dåp tar forrettende prest kontakt med foreldrene og en avtaler en samtale, som regel i kirken der dåpen skal finne sted. Dåpssamtalen i Sør-Varanger er som regel individuell og følger en generell mal, men av og til vil det være hensiktsmessig å ha dåpssamtale med flere foreldre samtidig når det er mange dåp.

Dåpssamtalen følger i grove trekk denne disposisjonen:

1. Bli kjent
2. Praktisk orientering om dåpen.
3. Dåpens betydning.
4. Orientering om menighetens trosopplæring.

Dåpssamtalene starter med at en blir kjent. Presten viser interesse for barnet og foreldrene ved å spørre hvordan det har vært å bli foreldre, osv. Det er viktig at presten bruker litt tid til å begynne med, også for å fange opp spesielle hensyn som menigheten må ta hensyn til i oppfølgingen av dåpsbarnet.

Når trosopplæringsplanen er ferdig, lages det en brosjyre til utdeling i dåpssamtalen. I brosjyren skisseres det hva foreldre og dåpsbarn kan forvente av tilbud fra menigheten når barnet vokser opp, med fokus på de fire første årene. Brosjyren skal i tillegg inneholde noen enkle sanger, kontaktinformasjon til sentrale ansatte i menigheten, samt linker til viktige nettstedsteder for videre kontakt.

I dåpen får barnet et dåpslys, et bilde med Vår Far, samt en dåpsklut. Det vurderes om menigheten skal innføre dåpsverter som kan hjelpe familien til å finne seg til rette i kirken på dåpsdagen.

Det sentrale fokuset i disse første årene av barnets liv er å gi god informasjon og være i dialog med foreldrene og samarbeide om dåpsdagen. Å støtte foreldre/foresatte og motivere dem til å innarbeide gode vaner som borbønn, aftenbønn, feiring av høytidsdager og dåpsdagen er derfor en viktig del av trosopplæringen. For mange samiske familier er dåpsdagen svært betydningsfull og feires gjerne. Etter hvert som barnet blir større vil det bli invitert til samlinger der bibelfortellinger og kristne sanger blir lært.

Det er sentralt i kirken gjennom IKO utarbeidet noen små hefter for 1 – 2 – 3 år etter dåpen. Disse kan menigheten sende dåpsbarna for å minne dem på dåpsdagen, men det vil være av langt større betydning å invitere barn, foreldre og faddere til en enkel dåpssamling. I trosopplæringen er det en aktivitet, KOM, hvor foreldre til dåpsbarn i alderen 1 – 3 år blir invitert. Det kan være en gudstjeneste med kirkekafe eller en enkel ettermiddagssamling. Det finnes også en dåpsklubb på nettet, Tripp – Trapp, hvor en kan få ideer til tiltak, og det

kan bestilles materiell. Samarbeid med dåpsforeldre kan også skje gjennom invitasjon på nettet (hjemmesiden til Sør-Varanger menighet) og utsending av materiell til hjemmet.

De kjernetiltakene som hører med til denne fasen innen trosopplæring er dåpssamtale, dåp, samling for 2-åringen (Krøllekveld), familiesamling etter dåp (KOM), fadderkontakt i form av hilsen, babysang, trilletreff, familie-/barnegudstjeneste og småbarnssang. (Sør-Varanger menighet samarbeider med frelsesarmeen om tiltakene babysang og småbarnssang.)

I slutten av denne fasen er det aktuelt å invitere barnet til søndagsskolen i forbindelse med gudstjenester i Kirkenes kirke.

Den andre fase 4 – 6 år

Utdeling av kirkebok til fireåringer er blitt en tradisjon med god oppslutning i våre menighet. Dette er et eksempel på hvordan et møte med kirken og gudstjenesten kan stimulere til at troen praktiseres i hjemmet gjennom lesing, sang og bønn. 4-åringen kan komme i kirkenes og hente sin kirkebok (4-årsboka). Dette er et tiltak som er godt innarbeidet i Den norske kirke og kjent i menighetene. Alle døbte 4-åringer inviteres til å komme i kirken, delta på gudstjenesten og hente boken. Utdeling av 4-årsboken kan gjøres i samarbeid med søndagsskolen.

Det er en bokutgivelse av boken som er både på samisk og kvensk og som kan brukes til de barna/foreldrene som ønsker det. Her er ikke sangene de samme som i den norske utgaven, noe en må være oppmerksom på. Siden 4-årsboken deles ut under en bestemt gudstjeneste i de ulike kirkene, er det mulig å tilrettelegge for den samiske eller kvenske utgaven, der det er ønske om det.

Neste møte med kirken blir som 5-åring og filmserien «Kirkerottene». Her vil tre av de fem filmene være team for flere samlinger for 5-åringen. Gjennom denne serien av filmer får barna oppleve kirkerommet, julehøytiden og mye annet. Det er mye underholdning og litt alvor

Barna er fortsatt små og må følges av foreldre/foresatte. Ved hver høst vil det bli sendt ut en invitasjon til årets 5-åringer med gitte datoer for samlingene. Disse samlingene er en god anledning til å knytte nettverk med menigheten og mellom foreldre med barn i samme aldersgruppe.

En filmfremvisning avsluttes vanligvis med en liten matpause (frukt eller kjeks og saft) og en kort andakt.

På høsten før skolestart vil 6-åringen inviteres til gudstjeneste med temaet «Skolestart». Som tittelen på tiltaket sier er dette en gudstjeneste for barn som skal begynne på skolen i løpet av høsten. Nye arenaer åpner seg for barna gjennom skole og fritidsaktiviteter. Dette er en god tid for å bli kjent med bibelfortellingene og andre typer fortellinger. Det gir god læring å la barna formidle fortellingene selv.

Mange i denne aldersgruppen kan la seg motivere til utenat læring av for eksempel Vår Far, salmer, enkle bibelvers. Det er viktig at foreldrene får informasjon om hva barna lærer, de kan gjerne få en skriftlig informasjon.

Kjerne tiltakene i denne fasen vil være 4-årsboka, Kirkerottene og skolestart-gudstjeneste

Den tredje fasen: 7 – 14 ÅR

Fokus for denne fasen er å utforske og lære om de mest sentrale emner i kristen tro gjennom aktiv deltakelse. Vi håper at barna på den måten vil innarbeide vaner for kristen tro i praksis. Et annet fokus eller målsetting er at den enkelte gjennom aktivitetene skal bli engasjerte deltakere og være i stand til å ta ansvar for andre og være en god samarbeids - partner.

Utvikling av en naturlig barnetro vil være målsettingen. Det vil skje gjennom tiltak som rommer bibelfortellinger, sanger, lek og utforskning. Men barna må også gis muligheten for å erfare ro og nærværet av det hellige i kirkerommet. Mot slutten av denne perioden beveger barna seg over i tenårene, og tiltak kan i større grad romme refleksjon over religiøse og eksistensielle spørsmål.

Kjernetiltakene i denne fasen vil være kan være Tårnagentene (8 år), Lys Våken (11 år) og Konfirmasjonsundervisning.

På slutten av denne fasen er det konfirmasjonsundervisningen som står i fokus. Konfirmasjonen har en sentral plass i trosopplæringen i Den norske kirke og er i likhet med dåpen et breddetiltak som er innarbeidet i alle norske menigheter. Målet for konfirmasjonstiden er å vekke og styrke troens liv som gis i dåpen, slik at de unge kan leve sitt liv i forsakelse og tro, tilbedelse og tjeneste som Jesu Kristi disipler i hjem, menighet og samfunn. Konfirmasjonstiden skal gi en helhetlig oversikt over og et møte med troens innholds-, praksis- og fellesskaps - dimensjoner i dialog med konfirmantens livsspørsmål.

Hovedelementet i konfirmasjonsteologien i dag er Guds bekræftelse av den enkelte konfirmant i troen og i livet.

Ved å delta i konfirmasjonstiden kan den unge erfare, reflektere rundt og bli styrket i troen og sin tilhørighet til kirken. I den avsluttende konfirmasjonsgudstjenesten blir det bedt for konfirmannten, og kirken bekrefter at den unge er døpt til et liv i Kristus. Basis for Konfirmasjonstiden er dåpen på samme måte som trosopplæringen for øvrig er det. Dåpen er derfor en forutsetning for å delta i den avsluttende forbønngudstjenesten.

Konfirmasjonstiden er åpen for dømte og udømte ungdommer. For unge som ikke er døpt, ønsker kirken i konfirmasjonstiden å veilede den unge i en prosess til et selvstendig valg i forhold til tro og dåp.

I løpet av konfirmasjonstiden skal konfirmanntene ha arbeidet med alle hovedtemaene i trosopplæringens innhold. Utvelgelse av innhold må sees i forhold til menighetens totale trosopplæringsplan, og kan bygge på den trosopplæringen konfirmanntene har tatt del i gjennom oppveksten. Det legges vekt på at konfirmasjonstiden skal gi en videreføring, og ikke bare være en repetisjon og oppsummering. I løpet av konfirmasjonstiden skal alle ha arbeidet med trosbekjennelsen, Vår Far og budene. De skal være fortrolige med gudstjenesten, sakramentene og kjenne Bibelens store fortellinger. Konfirmasjonstiden skal fremme opplevelsen av egenverd og legge til rette for at konfirmanntene kan se seg som skapt, elsket, frelst og holdt oppe ved Guds kjærlighet. Konfirmanntene skal arbeide med egen tro og undring gjennom samtale og refleksjon. De unge skal kjenne til og få anledning til å delta i ulike former for tro i praksis som gir kunnskap og trosopplevelser. I tillegg til tradisjonell undervisning brukes det i dag arbeidsmåter som samtalegrupper, leiropphold, tjenesteoppgaver og interessegrupper. Gjennom konfirmanntiden skal det legges til rette for at konfirmanntene kan bli kjent med og delta i deler av menighetens arbeid som for eksempel ministranter, lysmesse m.m. Konfirmasjonstiden skal inneholde minimum åtte gudstjenester.

Foreldrene spiller en viktig rolle i konfirmanntiden, også fadderne og storfamilien. Ungdom lever i ulike familiekonstellasjoner, og kirken må møte utfordringene som det kan innebære på en konstruktiv og inkluderende måte. Foreldrene er til vanlig med på leiropphold, og det er da viktig at de også er med på planlegging og aktiviteter. På foreldremøtene får foreldrene informasjon om de temaene som tas opp i konfirmasjonstiden, og temaer som ungdomsspørsmål og foreldrerolle, samlivstemaer, tro og identitet og etiske temaer kan tas opp dersom det er ønskelig.

Den fjerde fasen: 15 – 18 ÅR

Fokus for denne aldersgruppen er å etablere en reflektert og helhetlig forståelse av den kristne tro ut fra barnets egen livshistorie og deres fremtidshåp. Gjennom de ulike tiltak vil de få mulighet til å leve ut sin kristne tro ved å delta aktivt i de ulike aktivitetene og gudstjenesten. Å være trygg på seg selv og egen identitet i en kristen kontekst er målsettingen innenfor denne fasen. Utvikling av solidaritet og gleden ved felles innsats er en annen målsetting. Ungdomstiden preges av utvikling, utprøving, selvstendigjøring og valg. Religiøs tilhørighet oppleves som noe som kan velges, f.eks. om de vil stå til konfirmasjonen eller ikke. Mange spørsmål knytter seg til utdanning, samliv, verdier og tros- og livssynsspørsmål. Kirken er et fellesskap som skal gi rom for tro og undring om alle livets spørsmål.

Det kan by på store utfordringer å nå bredden av denne gruppen. Vi vil fokusere vår innsats overfor denne gruppen på å aktivisere og videreutdanne tidligere konfirmanter ved å delta på MILK-kurs. Gjennom MILK satsingen vil vi invitere ungdommene til tillitsverv og deltakelse i menighetsråd og andre utvalg. Vi vil gi informasjon om stemmeretten for ungdom ved kirkelige valg og oppfordre til å bruke den aktivt.

Kjernetiltak i denne fasen er «MILK – Miniledere i kirken». På lengre sikt vil vi se på muligheten for, samlinger for hybelboere i Kirkenes, samt en markering av myndighetsalder.

Årshjul - tiltak

Årshjul i Trosopplæringsplanen for Sør-Varanger menighet

Her inngår både aktive og passive tiltak, hvor passive tiltak er synliggjort med årstall for planlagt oppstart.

Måned/Tiltak Årstall oppstart

Januar:

Dåp – hele året Årlig

Dåpssamtale - hele året Årlig

Konfirmantleir Årlig

Februar:

Karnevalsgudstjeneste 2017
18 årsmarkering 2019

M a r s :

Tårnagentene– 2019
10 års jubileum for dåp 2020
MILK – samlinger Årlig

A p r i l :

Konfirmantsamtaler Årlig
Klubben avslutter Årlig
Småbarnsang 2020

M a i :

Konfirmasjon Årlig

J u n i :

Konfirmasjon Årlig
Barnegospel avslutter Årlig

August:

Skolestartgudstjeneste 2017

September:

Barnegospel starter Årlig
Kirkerotter 2018
Konfirmantundervisning Årlig
Reunionstreff etter konfirmasjonen 2018
Klubben starter Årlig

Oktober:

Utdeling av 4 – årsboka Årlig
MILK – samling Årlig

November:

Lys Våken Årlig

Desember:

Lysmesse - konfirmantene, Årlig

Sentrale dimensjoner

Samvirke med hjemmet og familien

Kontakten med foreldre/foresatte som en oppfølging av dåpen, gir et godt utgangspunkt for et samarbeid mellom menigheten og hjemmet, fordi de har et felles ansvar for barnets religiøse utvikling. Trosopplæringen gir menigheten en ny anledning til å samle familiene og knytte nettverk. En målsetting er å støtte familiene i dette

arbeidet og sørge for at alle opplever seg inkludert.

Samiske barn og familier som ønsker hjemmedåp vil få dette tilbudet, og menigheten har som målsetting å gi et tilbud som ivaretar positiv samisk identitet og tilhørighet.

Det er viktig at foreldrene og foresatte alltid blir informert om de prosjektene og aktivitetene som barna deres blir invitert til å delta i. Når det gjelder tiltak for små barn, vil foreldrene oftest være med. En god dialog med foreldrene er viktig i forbindelse med ulike aktivitetstilbud, også i prosjekt for større barn, er det behov for at foreldre er med som hjelpere. Når det gjelder konfirmantene, vil det på leirene ofte være behov for medvirkning fra foreldre. Det er også viktig å gi foreldrene informasjon om hva de enkelte tiltak innebærer.

Fra barnet blir døpt følges det opp i ulike faser med ulike tiltak. Selve dåpssamtalen brukes som en god start på relasjonsbyggingen mellom barnet, hjemmet og menigheten.

De tiltakene som følger de ulike aldersgruppene skal gi en kontinuitet i barnas naturlige tilknytning til kirken. Her er også kirkekaffen en arena for å skape relasjoner med barnets familie. Familiene gis anledning til medvirkning og evaluering gjennom samtaler eller spørreskjema.

Barn og unges medvirkning

Barn og unges medvirkning er satt på dagsorden i kirken som i samfunnet for øvrig. I trosopplæringen har vi fokus på «Vi deler», og det betyr at vi lar de unge få slippe til i planlegging og i aktiv deltakelse. Alle barn og unge har ressurser som kan brukes i kirkens arbeid. Det skaper ansvarsfølelse og kan lære de unge noe om planlegging, gjennomføring, evaluering og ledelse.

Målsettingen er at kirken skal være et naturlig sted for barnet å gå til. Derfor gis de også muligheten for å delta i sammenhenger der det er naturlig. Barn og unge brukes som tekstlesere, de deltar i forbønnen og andre bønner, lyttening og de kan være med i prosesjonen. Konfirmantene har oppgaver som ministranter. De konfirmantene som ønsker det, tilbys et MILK-kurs, slik at de kan være medhjelpere i trosopplæringen etter at de er konfirmerte. At barn og unge deltar i mange aktiviteter, fører også til at familiene kommer til kirken. Dette er med på å skape et menighetsliv for alle generasjoner. Særlig i konfirmantopplæringen ser vi det som viktig med grupper, der de unge får anledning til å drøfte ulike forhold som gjelder deres fremtidige livssituasjon som medlemmer av menigheten og samfunnet de bor i. Prest, kateket og trosopplærer skal være personer som barn og unge skal kunne bruke som veiledere, og som de kan komme til med sin personlige tro og andre for dem viktige spørsmål, dersom de ønsker det.

For de yngste aldersgruppene er det nødvendig at voksne har ansvaret for oppdragelse og gjennomføringen av aktivitetene. Etter hvert vil en del lederoppgaver gradvis kunne bli overført til de unge f.eks. som klubbleder og leirleder.

Inkludering og tilrettelegging

Det kristne menneskesynet fremhever at alle er skapt likeverdige i Guds bilde (1.kor.12), at alle har samme menneskeverd og noe å bidra med. Menneskerettighetene understreker at hver av oss har rett til både å uttrykke og utøve vår tro. Dette drøftes med de unge, spesielt konfirmantene, som skal ha kunnskap om andre verdensreligioner.

Tilbudene innen trosopplæring er for alle døpte uavhengig av funksjonsevne. I Sør-Varanger menighet inkluderer vi alle uavhengig av forutsetninger og funksjonsevne. Når det er behov for særskilt tilrettelegging for å kunne gi et likeverdig tilbud brukes de nødvendige ressurser på dette og det legges til rette. Særlig viktig er det å bygge opp gode relasjoner med foreldre/foresatte.

Alle kirker skal ha ramper for rullestol, dette fremgår i menighetsrådets planer for kirkebygg. Unntaket er Kong Oscar II's kapell, der vil det ikke bli etablert universell adkomst. Per i dag er det universell adkomst i Svanvik kirke, Kirkenes kirke og Sandnes kapell.

Når det gjelder tilrettelegging for ulike språk er det slik at samisk språk har urfolksstatus, og er det offisielle språket i Norge, sammen med norsk. Forpliktelsene overfor samisk språk er beskrevet i samisk trosopplæringsplan, som vi i Sør-Varanger må forholde oss til fordi det er et samisk bosettingsområde. Sør-Varanger er ikke innenfor det samiske forvaltningsområdet, og det er derfor ikke slik at man har et fullverdig tilbud i og på samisk, men det tas sikte på å gi et tilbud til samiskspråklige så langt det lar seg gjøre med de ressurser

som er tilgjengelig. Det finnes materiell på samisk, og det vil benyttes digitale verktøy der det er mulig. Det er ikke samisktalende ressurser blant de ansatte som driver med trosopplæring, så det vil måtte legges til rette på en hensiktsmessig måte.

Kvensk har status som minoritetsspråk og det innebærer andre forpliktelser igjen. Her gis det tilbud med de ressurser vi har tilgjengelig, det tilbys for eksempel kvensk 4-års bok. De øvrige språkene i Sør-Varanger har en helt annen status, og herunder kommer faktisk finsk. Menigheten forsøker å legge til rette når det er ressurser til det, for eksempel ved å tilby engelsk og arabisk bibel, eller oversette materiell til konfirmasjonsundervisning til engelsk ved behov.

Samisk trosopplæring

Det finnes en Plan for samisk trosopplæring som brukes i menighetene som ligger i Det samiske forvaltningsområdet. Sør-Varanger menighet er ikke med her, men i Plan for trosopplæring GUD GIR – VI DELER som er utgitt av Den Norske Kikre/Kirkerådet heter det «Menigheter der det bor samer har et særlig ansvar for å fornye seg også på det området som gjelder samisk trosopplæring». Dette begrunnes med at Den norske stat er bygd på territoriet til to folk, samer og nordmenn. I Grunnlovens § 110 a heter det at statens myndigheter er forpliktet til å legge til rette for at det samiske folk kan ta vare på og utvikle sin kultur, sitt språk og sitt samfunnsliv. Kirkerådet har altså vedtatt at samiske barn og unge har rett til opplæring og materiell på sitt eget språk, uavhengig av hvor i landet de bor.

I Sør-Varanger menighet deler vi ut ut 4-årsboka på samisk dersom barnets foreldre ønsker det, tilbudet går ut til alle. Det tilbys dåpshilsner og fadderhilsen, samt informasjon om dåp på samisk, dette informeres alle foreldre om når de mottar dåpsinvitasjon. I menigheten er det årlig fire samiske gudstjenester, og det er en samisk salmesanggruppe. I trosopplæringen vil det være naturlig å legge opp til at det også kan synges samiske sanger og salmer ved for eksempel gudstjenesten hvor 4-årsboka deles ut. Konfirmantene får videreformidlet informasjon fra samisk kirkeråd om konfirmantleir og ungdomslederkurs. Det er anledning til å benytte digitale samiske trosopplæringsverktøy.

Det er muligheter for samarbeid med flere aktører, for eksempel Sandnes barnehage som har en samisk avdeling, Saviomuseet, Isak Saba senteret i Nesseby, og kulturskolen ved joikeprosjektet og sametinget. Samisk kirkelivsutvalg vil være en viktig aktør, og samisk kirkeråd. Det er mulig å hente inn samisktalende prest fra bispedømmet, etter avtale.

Gudstjeneste

Gudstjenesten har en sentral plass i menighetens trosopplæring; ethvert tiltak skal ha tilknytning til menighetens gudstjenesteliv, slik at barn og unges plass i menighetens fellesskap blir tydeliggjort. Gudstjenesten er for alle, og tilhørighet skapes gjennom inkludering og aktiv deltakelse.

Gudstjenesten er altså den bærende dimensjonen i trosopplæringen. Prest, kateket og trosopplærer samarbeider om planlegging og gjennomføring av tiltakene i trosopplæringsplanen. I praksis vil det ofte bety at trosopplærer har ansvaret for et gudstjenesteverksted lørdagen før gudstjenesten, mens presten som vanlig har ansvaret for selve gudstjenesten.

Kantor er selvsagt med i gudstjenesten og ved andre større musikalske arrangement. Kirketjener har sine funksjoner å ta seg av. Barn og unge skal bidra med så mye som mulig under familiegudstjenestene. Barna er viktige bidragsytere med sang, rollespill, bønnevandring, lystenning o.a. Spesielt i prosjektene Lys Våken, Kode B, Tårnagentene og ved utdelingen av kirkebøkene til 4-åringer, 5-åringer og 6-åringer (skolestart - gudstjenesten), er det viktig at barna får delta aktivt. Dette kan gjennomføres som de nevnte gudstjenesteverkstedene en gang i måneden. Gudstjenesten kan bli en rikere opplevelse for alle ved at barn og unge deltar aktivt i den.

Prekateksten tilpasses de ulike tiltakene. De som deltar på ulike aktiviteter som for eksempel søndagsskole, barnegospel eller superonsdag inviteres til å delta på en familiegudstjeneste med sang. Ungdomsgudstjenester inngår som en del av konfirmantarbeidet. Foreldre/foresatte og søsken inviteres til de ulike tiltakene i trosopplæringen der barna deltar aktivt.

Barn og unge kan delta som medliturger, lesere av tekster og bønner, sang og drama. Her er det viktig at de får være med i forberedelse, gjennomføring og evaluering. Barna lærer gjennom å delta i de sentrale liturgiske ledd

som Fadervår, trosbekjennelsen, bønnene og velsignelsen.

Diakoni

Diakonien er knyttet til trosopplæringens mål om å bidra til livstolkning og livsmestring (jmf. Plan for Diakoni i Den norske kirke). Et sentralt mål er at barn og unge gjennom å delta i de ulike tiltakene skal utvikle et trygt selvbilde og etablere gode relasjoner. Alle har behov for å bli møtt med nestekjærlighet og omsorg og oppleve at det er bruk for dem.

Diakoni er evangeliet i handling. I trosopplæringen har det tradisjonelt vært knyttet til konfirmantopplæringen, og det kommer naturlig inn i flere tiltak og prosjekt. Det viktig at den som har ansvaret for konfirmantundervisningen, viser interesse for den enkelte konfirmant. I den alderen er elementer om tro, etikk og moral spesielt viktige for dem: tro, håp og kjærlighet vil være en naturlig del av læren om Gud, og dette kan konfirmantene ta med seg videre i livet. Samholdet i konfirmanttiden er viktig, det skal brukes til å bygge gode og trygge sosiale relasjoner. Som nesten voksen skal de vite at veien til å få hjelp finnes i kirken og i menigheten.

I diakonal sammenheng fokuserer vi også på kloden vår, og det å vise respekt for skaperverket. Vi vil ha fokus på naturvern, og at vi unngår overforbruk av jordens ressurser. TV-aksjonen og innsamlingen til Kirkens nødhjelp og fasteaksjonen er viktig i dette arbeidet.

I trosopplæringsarbeidet deltar barn og unge med ulik erfaringsbakgrunn. Vi som menighet skal inkludere alle og jobbe forebyggende slik at alle gis et likeverdig tilbud. Dersom det er barn og unge som trenger ekstra oppfølging skal vi videreformidle ved behov. Vi må våge å ta opp vanskelige temaer og andre viktige spørsmål opp til diskusjon i grupper i forbindelse med de tiltakene der det passer inn. Det kan hjelpe barn og unge på deres vei mot troen og om livs- og læringsforhold til den treenige Gud. Vi vil hjelpe den enkelte til å bli trygg på sin egen identitet i forhold til seg selv, andre mennesker og Gud. Et godt selvbilde kan være en god hjelp for å mestre livet med de utfordringer som måtte komme.

Diakonien må konkretiseres i handling. Temaer som skjev fordeling av ressursene i verden, klimaendringene og overforbruk får store konsekvenser for hele skaperverket. Solidaritet handler om ansvar og handling lokalt og globalt. De unge oppfordres til tjeneste og samfunnsengasjement ved å delta i menighetens internasjonale engasjement. Trosopplæringen setter fokus på utfordringer og muligheter til forandring når det gjelder forbruk, miljø og rettferdighet i verden.

Misjon

Kirken skal være oppsøkende og inviterende. Misjon betyr sendelse. Som medlem av Den norske kirke er vi en del av et globalt fellesskap med et verdensvidt oppdrag (jfr. misjonsbefalingen). Dette må også gjenspeiles i trosopplæringen. Å dele er ikke bare å gi, det er også å ta imot. Misjon er ikke enveiskommunikasjon, men handler om å dele respektfullt det vi selv har fått. Misjon er et felles oppdrag for hele den verdensvide kirke. Økumenisk samarbeid, samarbeid med kristne bistandsorganisasjoner og misjonsorganisasjoner, lokalt og globalt, vil være nødvendig for å konkretisere den misjonale dimensjonen i trosopplæringen.

Barna skal lære om misjon både i forbindelse med pinsen og i andre sammenhenger. Vi håper at de unge skal få en bevissthet om betydningen av evangeliseringen, og at det å gi budskapet om Jesus videre til andre er viktig. Vi ønsker også å vise den sosiale siden ved misjonen som hjelp både i katastrofer og ved gjenoppbygging etter store ødeleggelser.

Misjon er også mer enn evangelisering og hjelp til sosial nød. Mange ungdommer deltar i dag i ulike prosjekter enten via sin egen kirke eller en misjonsorganisasjon. Ungdommen har muligheten for å delta på flere slike prosjekter.

Menighetsrådet har inngått misjonsavtale med Areopagos, og det vil legges opp til trosopplæringstiltak omkring dette prosjektet.

Musikk og kultur

I kirkens kulturelle, musikalske og liturgiske tradisjoner ligger en rik arv som vi skal bringe videre i trosopplæringen. Bibeltekster, liturgi og salmer/sanger er her en viktig del. Det tas bevisste valg for hvilke salmer og sanger som er aktuelle ved de ulike aktivitetene (jfr. Plan for kirkemusikk i Den norske kirke). Tilsvarende har vi listet opp forslag til bibeltekster innenfor de enkelte tiltak. Samlet gir det barna og unge en fin innføring i

tradisjonsformidling, samtidig som de lærer nye aktuelle ting.

Musikken er en viktig del flere av våre tiltak innen trosopplæringen. Til mange av prosjektene hører det egne sanger som i Lys Våken, Kode B, Tårnagenten. Her er menighetens ansatte kantorer en viktig ressurs, og musikken til disse kan også lastes ned på en CD. Når det gjelder gudstjenestene, der barna har forberedt mye av innholdet, velger vi sanger som passer de unges uttrykksform.

Dersom man vil fortsette med trosopplæringstiltak i forbindelse med høsttakkefest kan samisk salmesanggruppe være en stor ressurs til denne gudstjenesten. Det kan for eksempel være aktuelt med tradisjonsformidling i forbindelse med ulike aktiviteter.

Dramatisering av bibelfortellinger er uttrykk for kultur. Det gjennomføres gjerne rollespill til dagens evangelium. Barna får opplæring i sentrale kristne tradisjoner; de lærer Vår Far, trosbekjennelsen, budene, velsignelsen, sentrale bibelfortellinger både i GT og NT, de skal lære om jul, påske og pinse. I de ulike prosjektene og konfirmantundervisningen inngår dette. Her har vi også fokus på samisk og kvensk/finnsk kultur og språk. Arbeidet med musikk og kultur i trosopplæringen gir muligheter for tverrfaglig samarbeid mellom menighetens ansatte og ikke minst med de frivillige, som f.eks. å være leder for et kor eller barnegospel.

Samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner

De frivillige kristne organisasjonene og også andre organisasjoner er en viktig ressurs med sine ulike tiltak og lederopplæring. Samarbeid om breddetiltak og lederutvikling vil være særlig aktuelt. Det er viktig at man lokalt prøver å få til et best mulig samarbeid helt fra starten av et tiltak.

Det er relevant for oss å kjenne til hva som finnes av barne- og ungdomsarbeid i kommunen. Vi tar sikte på å samarbeide og ikke konkurrere om tiltakene, det er behov for og plass til alle. Det arbeidet som drives kontinuerlig er viktig, og vi tar hensyn til alt barne- og ungdomsarbeid som er i gang, når vi inviterer til nye tiltak. Vi vil ofte være avhengig av at foreldre skysser barna til våre aktiviteter, derfor må vi ta hensyn til andre aktiviteter som drives for de samme aldersgruppene. Kulturskolen og den kommunale ungdomsklubben er naturlige samarbeidsaktører.

Frivillig medarbeiderskap

Menighetens arbeid i Sør-Varanger blir møtt med stor velvilje i lokalsamfunnet, og det er mange frivillige som utfører mye viktig arbeid i menigheten. «Superonsdag» er et tilbud som er relativt nytt, og er i ferd med å bli veletablert. Her samles frivillige til familiemiddag og aktiviteter i Kirkenes kirke 2 – 3 ganger hvert halvår. Dette kan sammenlignes et trosopplæringstiltak under navnet «SOFA».

Frivillige medarbeidere er ikke bare de ansattes medhjelpere, de er en del av selve menigheten. Vi kan ikke drive trosopplæringen uten de frivillige, som ofte bidrar med annen kompetanse og andre interesser enn de ansatte. I den grad det er mulig skal frivillige delta i planlegging, gjennomføring og evaluering av de ulike tiltakene.

Menighetsrådet utarbeider strategier for rekruttering av frivillige, der de unge frivillige blir viet spesiell oppmerksomhet.

De aller fleste tiltakene i trosopplæringsplanen krever at frivillige deltar; noen ganger til praktiske tiltak, andre ganger til felles planlegging av tiltak som settes i gang. Rekruttering av frivillige er en viktig oppgave både for de kirkelige organene som menighetsråd og gudstjenesteutvalget, men også for menighetens medlemmer som ønsker et rikt og aktivt kirkeliv.

Tverrfaglig samarbeid

Alle ansatte i menigheten vil bli involvert i trosopplæringen, i tillegg kommer de frivillige. Diakonien er viktig, kirkemusikalske aktiviteter er en annen viktig arena for læring og glede. Tverrfagligheten omfatter dessuten frivillige medarbeideres profesjonelle kompetanse. Det er viktig å legge til rette for gode samarbeidsformer mellom de ansatte og de frivillige medarbeidernes kompetanse, og å finne rutiner for hvordan tverrfaglig samarbeid kan utvikles og vedlikeholdes.

Samarbeid er et nøkkelord i trosopplæringen. Både prest, kateket, kantor, kirketjener og trosopplærer, samarbeider i de ulike prosjektene, og administrasjonen bidrar med tilrettelegging ved behov. Ansvarsfordelingen er viktig. Utenom kirken vil det også være naturlig å samarbeide med frivillighetssentralen, helsestasjonen,

kommunal ungdomsklubb, flere organisasjoner, kulturskolen o.a. Å gi hverandre nyttig informasjon er viktig for at tiltak ikke skal kollidere.

Kommunikasjonsarbeid

Kirkens målsetting om å ha jevnlig kontakt med alle døpte fra 0 til 18 år stiller store krav til menigheten om informasjon. Menighetsrådet arbeider kontinuerlig med å legge strategier for kommunikasjon og markedsføring, og hvordan menigheten kan ta i bruk både betalte og ubetalte kommunikasjonskanaler. Hjemmesiden er en viktig arena med stort potensial. For å bygge opp et godt omdømme og innarbeide nye tiltak krever samarbeid med og informasjon til foreldre, frivillige og samarbeidende organisasjoner.

Det er viktig at hele menigheten er godt informert om de tiltak som inngår i trosopplæringsplanen og opplever det som en naturlig del av kirkens arbeid. I tillegg til at alle de som blir invitert til de ulike tiltakene får et brev i posten, informeres det på menighetens hjemmeside og i den lokale pressen når det er naturlig. For å informere om hva som skjer i menigheten, inviteres gjerne pressen til å komme på de større arrangementene. Det tas også bilder som gjerne sendes sammen med tekst til avisene eller bare tekst for å minne om et tiltak som er annonsert. Mye av informasjonsarbeidet går ganske enkelt ut på å snakke med foreldre og foresatte og de frivillige hjelperne om alt barne- og ungdomsarbeidet som foregår i kirken i løpet av uken. En god kontakt med de organisasjonene som driver tilsvarende arbeid og kommunale instanser er også hensiktsmessig.

Tiltak

Antall aktive tiltak: 11

Totalt antall per årskull: 164

Totalt antall timer summert: 396

Alder	Navn på tiltaket	Omfang i samvær	Omfang i timer	Samlet for målgrupper
0	Dåp	1	1	1
0	Dåpssamtaler	1	1	1
4	4-årsbok	2	4	4
5	Kirkerottene	2	4	4
6-8	Karnevalsgudtjeneste	2	6	18
7-12	Barnegospel	8	16	96
9-12	Klubb	15	30	120
11	Lys Våken	1	12	12
15	Konfirmantundervisning	20	65	65
15-17	MILK	6	22	66
16-18	Reunion etter konfirmasjon	1	3	9

Tiltak i planen rettet mot det enkelte alderstrinn

Alderstrinn	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Antall	2	0	0	0	1	1	1	2	2	2	2	3	2	0	0	2	2	2	1

Passive tiltak**Antall passive tiltak: 5****Totalt antall per årskull: 36****Totalt antall timer summert: 76**

Alder	Navn på tiltaket	Omfang i samvær	Omfang i timer	Samlet for målgrupper
2-4	Småbarnssang	16	16	48
6	Skolestartgudstjeneste	1	3	3
8-9	Tårnagenthelg	2	8	16
10	10-års jubileum for Dåp	2	6	6
18	18 års markering	1	3	3

Dåp**Sør-Varanger****Aldersgruppe**

0

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Døpe og innlemme barnet i menigheten.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 1

Totalt antall timer: 1

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 1

Ansvarlig

prest

Kommentarer

En del av de barna som blir døpt, hører ikke til i menigheten og kan derfor ikke følges opp lokalt.

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Foreldrene overlater i dåpen barnet til noe som er større enn dem selv; barnet får en start i livet der det tilhører Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd, slik at det har muligheten til å tolke livet sitt ut fra det grunnlaget. Barnet kan se på seg selv som et Guds barn.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Dåp. Salmesang.

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Dåp

Bønn for barnet

Gudstjenestefeiring

Arbeidsmåter

Dåp

Foreldre og faddere blir bedt om å medvirke til tekstlesning og forbønn

Konfirmantene kan være ministranter

Dåpssamtaler

Sør-Varanger

Aldersgruppe

0

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Å bli kjent med barnet og dets foreldre og gjerne også fadderne, for å fortelle dem om dåpens gave. Samtidig vil vi orientere dem om menighetens trosopplæring og de tilbudene de der vil få som en oppfølging fra kirkens side.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 1

Totalt antall timer: 1

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 1

Ansvarlig

prest

Kommentarer

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Vi ønsker å dele foreldrenes glede ved å ha fått et barn og samtale med dem om hvilke verdier de mener at barnet skal tolke og mestre livet ut fra. Vi vil vise frem Jesus som en god følgesvenn i mestring av livets gleder og sorger og en som de alltid kan stole på

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Dåpsliturgien. Salmesangen

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Samtale og dåp.

Arbeidsmåter

Utdeling av brosjyre og informere om trosopplæringstilbud. Gi foreldrene en godnattsangtekst som også er på samisk og kvensk til de som ønsker det f.eks. Manaziid eller Arvegull.

4-årsbok

Sør-Varanger

Aldersgruppe

4

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Barnet blir minnet om at det er døpt til den treenige Gud, og at det hører til i Sør-Varanger menighet. På denne måten håper vi å holde kontakten med flest mulig barnefamilier og gjerne bygge relasjoner mellom dem. Vi oppfordrer foreldrene til å lese og synge sammen med barna fra boken. For de som går på Småbarnssang er dette en slags avslutning, for de andre barna ønsker vi at de blir fortrolige med å komme til kirken og vil fortsette med det sammen med foreldre/foresatte.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 2

Totalt antall timer: 4

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 4

Ansvarlig

Kateket og kapellan

Kommentarer

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Det er viktig at barna får være sammen med jevnaldrende; å komme frem når navnet deres blir lest opp er høytidelig og stort. De møtes med budskapet om at Gud har skapt dem og alt omkring dem. Gud ønsket at de skulle bli født. Jesus hjelper oss hver dag og gir oss det vi trenger, også mat. Se Jesus som en som elsker oss og ønsker et vennskap.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Kirkerommet er viktig. Sangene vi synger fra boken. De kan også få tenne lys med litt hjelp.

1. og 2. trosartikkel

Vår Far

Velsignelsen - også på samisk og kvensk når det er aktuelt i gudstjenesten

Sanger: Måne og sol og Jesus elsker alle barna

Bibelfortellinger som kan brukes

-Jesus og barna i Markus 10, 13-16

-skapelsen i Mosebok 1, kap.1

-brødunderet i Markus 8, 1-10

-Jesus stiller stormen Matt kap.4

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Delta i gudstjenesten

Bønnevandring

Arbeidsmåter

Familiegudstjeneste der barna deltar så mye som mulig. Kirkekaffe der man har fokus på barna og deres familier. Dersom forholdene ligger til rette for det, kan man lage til kirke-verksted lørdagen før gudstjenesten og øve på de forskjellige tingene som skal foregå under selve gudstjenesten. Alternativt kan man invitere til en

ettermiddags- eller lørdagssamling senere.

Kirkerottene**Sør-Varanger****Aldersgruppe**

5

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Dette er oppfølgingen til de barna som har fått utdelt 4-årsboka og 6-årsboka (skolestartgudstjeneste). De tre filmene gir en fin innføring i noen av Jesus-fortellingene og vi håper å vekke interesse for noe av det kirken kan tilby. De får høre om Jesus på en ny måte gjennom de to kirkerottenes opplevelser. Vi ønsker også å skape gode relasjoner mellom disse barna og foreldrene imellom. Det er viktig at barna først har fått være med på en gudstjeneste der de selv har vært aktive ved å motta 4- eller 6-årsboka.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 2

Totalt antall timer: 4

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 4

Ansvarlig

Trosopplærer

Kommentarer**Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring**

I filmene møter barna spørsmålene om rett og galt, og forsoning og tilgivelse. Og samtidig blir det et møte med en kjærlig Gud som har omsorg for dem. De opplever også noe om rammene rundt en gudstjeneste spesielt knyttet til Jul.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Filmen starter ved at de to rottene sover opp ved orgelet i kirken, de våkner og springer rundet mellom benkeradene, og barna får slik oppleve kirken på en annerledes og utforskende måte.

I gudstjenesten får de høre;

1. og 2. trosartikkel

Fadervår

Familiegudstjenestens liturgi

Bibeltekster:

-Jesus gjør under, eks. går på vannet, helbreder syke

-Den gylne regel

De opplever kirkerommet

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Gudstjeneste med salmesang og bønn, bibellesning og opplevelsen tilhørighet og fellesskap

Arbeidsmåter

Etter at 4-årsboka er utdelt, vises filmene i Kirkenes kirke tre påfølgende ukedager på ettermiddagen. Foreldre inviteres også med.

Karnevalsgudtjeneste

Sør-Varanger

Aldersgruppe

6-8

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Følge opp de barna som har fått 6-årsboken med et nytt tiltak. Dette er en ny dåpspåminnelse og en glede over å være Guds barn. De får bedre kjennskap til Bibelen gjennom opplegg på gudstjenesteverkstedet og gjennomføringen under selve gudstjenesten. Vi håper også å styrke fortroligheten ved å være i kirken.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 2

Totalt antall timer: 6

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 18

Ansvarlig

prest og trosopplærer

Kommentarer

Det er først og fremst et tiltak for 6-åringene, men vi ønsker å utvide det med to årstrinn, siden det finnes så få tiltak for denne aldersgruppen.

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Barna lærer opp til å ta del i en familiegudstjeneste gjennom aktiv deltakelse ved prosesjon, lystenning, dramatisering, forbønn, salmer og sanger. De blir kjent med kirkerommet og menighetsalen og får opplevelsen av tilhørighet og mestring.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Gudstjeneste med aktiv deltakelse fra barna

Bibeltekster:

Jesus og barna Markus 10 og Matt. 18, 1-5

Jesus og Sakkeus Lukas 19

Fadervår

Lystenning

Velsignelsen

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Gudstjeneste

Bønn

Salmer og sanger - også på samisk og kvensk/finsk der det er naturlig

Lystenning

Trosbekjennelsen

Velsignelsen

Arbeidsmåter

Vi jobber på gudstjeneste-verkstedet lørdagen, lager fastelaven-pynt til kirken og utkleddings-pynt til barna. Men det viktigste er at vi lager et gudstjenesteopplegg der barna er aktive.

Barnegospel

Sør-Varanger

Aldersgruppe

7-12

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Opplive gleden gjennom musikken ved selv å være en aktiv deltaker. Delta på gudstjeneste og under andre kirkelige arrangementer.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 8

Totalt antall timer: 16

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 96

Ansvarlig

Gospelleder og trosopplærer, medvirkende: frivillige ledere

Kommentarer

Dette prosjektet er i gang og går dermed inn som en viktig del av trosopplæringen.

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Barna får oppleve gleden ved å spille og syng og opptre for andre. De opplever vennskap og positive relasjoner i en trygg og omsorgsfull sammenheng

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Musikk og sang i ulike former i forbindelse med gudstjeneste og andre arrangementer. Er spesielt til glede ved barnehage- og skolegudstjenester, skolestartgudstjenesten og opptredener på institusjoner.

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Deltar ved gudstjenester

Synger på institusjoner

Arbeidsmåter

Øvelser en gang hver uke i kirkerommet.

Klubb

Sør-Varanger

Aldersgruppe

9-12

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Gi barna anledning til å møtes og oppleve naturlig felleskap i kirken, få nærhet til kirken og menighetslivet.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 15

Totalt antall timer: 30

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 120

Ansvarlig

Trosopplærer og 2-3 frivillige (MILKere)

Kommentarer

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Opplive felleskap

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Bli kjent med sentrale bibelfortellinger i de 4 evangeliene. Lære Vår Far og trosbekjennelsen.

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Samtale om Guds ord. Lære om Gud og Jesus som beskytter mot farer.

Arbeidsmåter

Samles en gang i uken i menighetssalen, aktiviteter i kjelleren. Aktivitetene tilpasses til det tilgjengelige utstyret.

Dersom klubben skal delta under en familiegudstjeneste, legger man opp klubbmøtet som et gudstjenesteverksted. Delta i en eller to familiegudstjenester i året.

Lys Våken

Sør-Varanger

Aldersgruppe

11

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Vi legger til rette for en flott opplevelse med overnatting i kirken der jevnaldrende og trygge voksne sover sammen. 11-åringene blir kjent med alt inventaret i kirken, særlig Døpefonten der mange av dem er blitt døpt. Gudstjenesten er spesielt tilrettelagt for dem. Gudstjenesteverkstedet er en fin og lærerik opplevelse.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 1

Totalt antall timer: 12

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 12

Ansvarlig

Kateket og trosopplærer, medvirkende er prester, kantorer, kirketjener og frivillige.

Kommentarer

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Vennskap og andre sosiale relasjoner er viktig på dette alderstrinnet, selvstendighet og tilhørighet også. Fra skolen er de vant til å jobbe sammen i grupper, men her er utfordringene annerledes; her skal forberede en gudstjeneste hvor de selv er delaktige, de skal lage enkel mat sammen med andre og de skal overnatte i kirka. Alt dette gir dem erfaringer som de kan nyte godt av senere - kanskje både på godt og ondt.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Kirkebygget

Inventaret

Bibeltekster:

-Jesus i tempelet

-Sakkeus

-Gud kaller Samuel

-Den bortkomne sau Lukas 15 (dramatiseres)

Gudstjeneste

Vår Far

Lystenning

Velsignelsen

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Synge salmer og LYS Våken sangen

Lese i Bibelen, finne frem selv

Arbeide med bibelfortellingen gjennom dramatisering

Utforske kirken

Forberedelse til å delta i gudstjenesten eks. skrive bønnelapper som legges i en skål og leses opp under gudstjenesten eller brennes ute.

Arbeidsmåter

Alle møter i kirken lørdag tidlig ettermiddag. De er delt inn i tre grupper: gruppe A: omvisning i kirken, gruppe B: bibelstudium/pynting av kirken/opplegg for kvelden og gruppe C: mat. Sover i kirkerommet, frokost og rydding neste dag. Forberedelse til gudstjenesten fra kl.10.00 søndag. Behov for frivillige på alle tre gruppene.

Konfirmantundervisning

Sør-Varanger

Aldersgruppe

15

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

"Konfirmasjonstidens formål er å vekke og styrke troens liv som gis i dåpen for at de unge kan leve i menighetens fellesskap og vokse som Jesu Kristi disipler"

Konfirmasjonstiden bør være en tid der ungdommen skal

*minnes om dåpens gave

*lære om tro

*kirkelig sosialiseres (lære seg kirkelige vaner, skikker, bli kjent med gudstjenesten)

*lære seg å tenke over sitt eget liv og slik komme frem til en selvstendig holdning til livet

*få religiøse og sosiale opplevelser

* bli forberedt til en overgangsrite (konfirmasjonen)

*øve seg i å tenke etisk

Omfang

Antall samlinger / samvær: 20

Totalt antall timer: 65

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 65

Ansvarlig

Kateket

Kommentarer

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Vi tror at den kristne tro kan være et grunnlag å bygge på, en ledesnor på veien. Vi håper at konfirmasjonstiden kan hjelpe til med å samle tanker og følelser og livsretning, og at alle kan vokse og modnes som mennesker.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Konfirmantene skal trenge dypere inn i den kristne tro ved å lese tekster fra Bibel og salmebok, gudstjenester og sakramenter. Vi vender oss også mot den verdensvide kirken samtidig som vi legger vekt på samiske og kvenske/finske kirkelige tradisjoner, bl. a, faddernes betydning og vektleggingen av selve dåpsdagen. Vi legger vekt på å bli kjent med læstadianismens tradisjoner.

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Konfirmantene tar del i bønn, bibellesning, i gudstjenesten, og det å vise nestekjærlighet i i praksis.

Konfirmantene skal arbeide med hva det vil si å elske Gud, sin neste og seg selv.

Konfirmantene lærer Vår Far, trosbekjennelsen og velsignelsen. Der det er aktuelt brukes samisk og kvensk/finsk når konfirmantene selv bruker språket

Arbeidsmåter

Vi har en egen plan for konfirmanttiden. Det holdes undervisning i Kirkenes kirke og på de stedene der det er en konfirmantgruppe, Bjørnevatn, Pasvik, Bugøynes.

MILK**Sør-Varanger****Aldersgruppe**

15-17

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Vi ønsker at noen av årets konfirmanter og evt. noen av fjorårets deltar på en videreutdanning som har som formål å styrke deres egen tro og forholdet til Gud og medmennesker. Men vi håper også at de skal inngå som en del av dugnadsstaben i menigheten med spesielt fokus på de ulike tiltakene i trosopplæringen; Lys Våken, Tårnagentene o.a. De skal slik få en sjanse til å utvikle sin lederidentitet. Vi brukes dette kurset som grunnlag for det videre ungdomsarbeidet i menigheten i samarbeid med vårt eget Barne- og ungdomsutvalg

Omfang

Antall samlinger / samvær: 6

Totalt antall timer: 22

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 66

Ansvarlig

Prester. Medvirkende er også kateket og trosopplærer

Kommentarer

Kurset består av tre samlinger som disse konfirmantene blir invitert til å delta på. De er i menighetens årsplan lagt til månedene sept., februar og april.

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

I dette kurset får de en større kjennskap til både NT og GT. Og kurset er et godt tilbud til de unge når det gjelder livstolkning og livsmestring; de lærer mye om etikk, om det å sette grenser, om fellesskapet og ta hensyn til andre. De øver seg på å bli trygg som leder, på samarbeid og på kommunikasjon. De lærer om ulike sosiale relasjoner, om selvstendighet, selvbilde, identitet, rett og galt, tro og tvil. Og de får en god gjennomgang av gudstjenesten.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Gud som Vår Far

Tilgivelse

Den bortkomne sønnen Luk. 15. 11-32

Salme 139, 13-16

Skapt i Guds bilde 1. Mos. 1, 26-27

Elsket av Gud Jes.43, 4

Jesus den gode hyrde Joh. 10. 11-16

Jesus helbreder en lam mann Mark. 2, 1-12

Vi er menneskefiskere Lukas 5, 10

Jesus vasker disiplenes føtter Joh. 13, 4-10

Den gylne regel Matt. 7, 12

Del av Kristi kropp og menighet 1.Kor. 12

,

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Gudstjenesten med
salmer - kyrie
bønner Vår Far
trosbekjennelsen
nattverd
velsignelsen

Diakoni

Arbeidsmåter

Dette er et tilbud til fjorårets konfirmanter med 5 samlinger a' to timer. Vi har lagt inn 3 samlinger a' tre timer. Vi bruker Milk-heftet fra KFUK/KFUM. Deltakerne får opplæring i å være ledere på leir og andre trosopplæringstiltak. Kurset avsluttes med en leirhelg, gjerne sammen med MILK fra andre menigheter. Deltakerne får kursbevis i forbindelse med en gudstjeneste i april.

Reunion etter konfirmasjon

Sør-Varanger

Aldersgruppe

16-18

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Formål er vedlikeholde kontakten med fjorårets konfirmanter, og skape kontinuitet i deres relasjon til kirken.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 1

Totalt antall timer: 3

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 9

Ansvarlig

Trosopplærer

Kommentarer

Tiltaket kan være med på å rekruttere ungdommer til MILK. Det er svært viktig i trosopplæringen at vi har unge ledere, og at disse kan læres opp og få erfaring som ledere for yngre barn.

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Gi et tilbud til fjorårets konfirmanter, med ønske om å møte dem igjen for samtale om sentrale spørsmål som de tar opp eller vi bringer på banen.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Vi vil drøfte utfordringene i ungdomstiden, og hvordan man kan bevare barnetroen ved overgang til voksenlivet, siden vi tror at den kristne tro kan være et grunnlag å bygge på, en ledesnor på veien.

Arbeidsmåter

Innholdet i en slik samling er svært enkelt. Her er målsettingen å møte ungdommene til en samtale hvor det bør brukes postkasse for at spørsmålene kan være anonyme.

Passive tiltak (gjennomføres ikke i år)

Antall passive tiltak:

5

Totalt antall timer:

36

Totalt antall timer samlet for målgrupper:

76

Småbarnssang

Sør-Varanger

Aldersgruppe

2-4

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Vi håper å gjøre kristne sanger til en naturlig del av barnets sangforråd og også la foreldrene ta del i sang og rytmeøvelser. En annen viktig målsetting er å bygge relasjoner mellom barnefamilier slik at aktivitetene i kirken kan bli en naturlig del av deres liv. Sang og musikk gir stor glede, og vi ønsker at deltakerne på småbarnssang kan delta på flere familiegudstjenester der de synger våre barnesanger.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 16

Totalt antall timer: 16

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 48

Ansvarlig

Trosopplærer

Kommentarer

Utvalget av sanger er forskjellig. Kantor deltar, i hvert fall en gang i måneden. Det bør være en frivillig med i prosjektet.

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Lære sanger som forteller at barnet er skapt av Gud, og at det er elsket av Gud. At foreldre/ foresatte kan få kjenne at de tilhører en menighet som vil dem vel. At både barna og de voksne får oppleve mestring i form av sang og musikalske uttrykk.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Vi lærer Vår Far, og barna får plakaten. Hver samling avsluttes med velsignelsen som blir sunget. Bibeltekstene er:

Gud er vår far (Skapelse-fortellingen)

Jesus blir født Luk.2

Jesus og barna Mar.10, 13-17, Matt. 18, 1-5

Den bortkomne sau, Lukas 15, 4-7

Den bortkomne sønnen, Luk. 15. 11-32

Jesus stiller stormen Matt 6, 23-27

Jesus går på vannet Joh. 6. 18-21

Jesus er Den gode hyrde Matt. 18. 12-14

Den gylne regel Matt 7, 12

Barna som hyller Jesus under inntoget

Palmesøndag Matt. 21, 9-16

Jesus vasker disiplenes føtter

Påskens fortellinger

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Tekstene ovenfor knyttes til sanger som barna lærer og til Jule- og Påskespillet som de eldste også får være

med på. Sangene brukes under familiegudstjenestene. Bibelfortellingene utgjør en del av samlingsstunden. Lystening noen ganger, Fadervår og Velsignelsen alltid til slutt.

Arbeidsmåter

Å synge sammen er hovedsaken; kristne og andre sanger. Vi synger samiske og kvenske/finske sanger som regel hver gang. Trosopplærer forteller fra Bibelen. Vi avslutter med frukt og saft.

Skolestartgudstjeneste

Sør-Varanger

Aldersgruppe

6

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Barnet blir minnet om at det er døpt til Den treenige Gud, og at det tilhører Sør-Varanger menighet. På den måten håper vi å holde kontakten med flest mulig barnefamilier og gjerne bygge relasjoner mellom dem. Vi oppfordrer foreldrene til å lese og syngesammen fra 6-års boken som de har fått utdelt. Vi ønsker å skape trygghet ved skolestart og vil følge opp disse barna gjennom andre tiltak i kirken

Omfang

Antall samlinger / samvær: 1

Totalt antall timer: 3

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 3

Ansvarlig

Trosopplærer og prest

Kommentarer

Gudstjenesten er i slutten av aug. eller begynnelsen av sept. Barna blir invitert til en spesiell gudstjeneste for dem sammen med familien. De får utdelt 6-årsboken, arbeidshefte og en Fadervår-plakat. Bøkene finnes på samisk, kvensk og norsk. Under kirkekaffen bør barna være i fokus bl.a. ved spesiell servering for dem.

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Barna skal få oppleve at det er noe viktig som skjer, og at det gjelder dem spesielt. Men de skal også få kjenne at dette betyr noe for hele familien. De får høre fortellinger fra Bibelen som de er i stand til å oppfatte og de får være en aktiv deltaker under gudstjenesten både ved at de henter boken, men også ved at vi synger sangene fra den.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Gudstjenesten

Bibeltekstene:

- 1.Mos. kap. 2 og 3 Edens hage
- 1.Mos. kap. 37 Fortellingene om Josef
- Jesus og vennene hans
- Gud er vår Far Matt. 5, 4-5, Joh. 20, 17
- Bartimeus Markus kap.10
- Den barmhjertige samaritan Lukas kap.10

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Gudstjeneste

Bønn bl.a. for skoleåret

Lystenning

Salmesang og sanger fra boken

Arbeidsmåter

Dersom det er mulighet for det, kan man arrangere et "gudstjenesteverksted" lørdagen i forveien, kan bruke

flanellograf og smart Board, der man øver på prosesjonen, synger noen av sangene i boken, øver på lystenning og evt. andre aktiviteter.

Tårnagenthelg

Sør-Varanger

Aldersgruppe

8-9

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Utforske kirken, tårnet og klokkene. Bibelstudier der en får utfordrende oppgaver. Fellesskap med barn i samme alder og voksne som engasjerer seg i deres liv og tro.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 2

Totalt antall timer: 8

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 16

Ansvarlig

Prest og trosopplærer

Kommentarer

Barna inviteres til å komme i kirken på en lørdag. Vi klatrer gruppevis opp i tårnet. Bibelstudiegrupper og gudstjenesteverksted. Matlaging

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Barna får oppleve at de mestrer noe, de får se seg selv som del av et fellesskap, der de kan bidra med noe i ulike grupper, både for å løse oppgaver og for å skape vennskap. De lærer at de har en Gud som alltid vil være en hjelp for dem til å mestre livet. Aktiviteten avsluttes med en gudstjeneste der de selv får ha en aktiv rolle.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Bibeltekster:

-Jesus Den gode Hyrde

-Jesus viser seg for disiplene Luk 24

Let så skal dere finne Matt 7

-Gud er vår Far

Lære Vår Far

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Barna lærer hvordan man finner frem i Det nye testamentet.

Ulike bønner som de selv fremfører under gudstjenesten.

Lystening

Salmer og sanger - på samisk og kvensk der det er naturlig

Velsignelsen

Arbeidsmåter

Det er tre aktiviteter;

-Klatre i tårnet og få vite hva de forskjellige tingene heter

- Bibelstudier og gudstjenesteverksted:

Forslag til pretekst:

-Flukten Matt 2

-Den forsvunne lederen Luk 24

-Den mystiske gaven (Den Hellige Ånd) -Pinse

-Den gode hyrde Joh. 10

-Matlaging

Leder setter opp grupper i forkant; alle skal være innom alle tre gruppene.

10-års jubileum for Dåp

Sør-Varanger

Aldersgruppe

10

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Markere 10-årsjubileum for da de ble døpt. Påminne barnet og foreldre/foresatte om at de er døpt til Den treenige Gud og er en del av Sør-Varanger menighet. Lære om etikk ut fra Bibelens verdier.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 2

Totalt antall timer: 6

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 6

Ansvarlig

prest og trosopplærer

Kommentarer

Det bør være et lørdagsverkssted der barna som er invitert møter og får en gjennomgang av hvordan de ble døpt. Vi skal også gjennomgå de 10 budene. De får utdelt en arbeids-bok med fortellinger og oppgaver fra Bibelen som de jobber med.

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Ta opp en del etiske spørsmål (lørdagssamlingen): hvor kommer jeg fra? Spørsmål om rett og galt, vennskap og relasjoner, selvstendighet og tilhørighet, selvbilde og identitet, sorg og tap. Bruke et språk slik at de selv finner frem til sin egen livs- og tros-historie og forståelse av at de er døpt til Den treenige Gud.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

1. og 2.trosartikkel

Dåp - minne om Dåp

Hva betyr mine faddere i mitt liv - i samiske områder legge mer vekt på samiske tradisjoner

Bibeltekster:

-Moses og De 19 bud i 2. Mosebok

-Den gylne regel i Matteus 7, 12

-Gud er vår Far og skaper

-Joh. 3.16

Velsignelsen - på samisk og kvensk der det er naturlig

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Gudstjeneste

Barna leser Bibel-tekstene

Salmer - også her på kvensk/finsk og samisk der det er naturlig

Arbeidsmåter

Vi inviterer alle som har 10-års dåpsdag (kan være vanskelig) og lar de bli med på et opplegg under gudstjenesten på søndag. Servere litt mat på lørdag og kirkekaffe på søndag med mat tilpasset barna.

18 års markering

Sør-Varanger

Aldersgruppe

18

Mål - Hva er formålet med tiltaket?

Vi ønsker å markere at kirkens formelle trosopplæring er ved veis ende og reflektere over hva kirken og menigheten har betydd for ungdommen. Vi håper at de vil holde kontakten med menigheten og føle seg hjemme der. Vi vil fortelle dem at det beste for ungdommen er å ta med seg Gud videre i livet og å følge Jesus.

Omfang

Antall samlinger / samvær: 1

Totalt antall timer: 3

Totalt antall timer samlet for målgrupper: 3

Ansvarlig

Kateket og 2-3 frivillige

Kommentarer

Kirkens formelle trosopplæring 0-18 år er ved veis ende, og det vil vi markere.

Tema/innhold: Livstolkning og livsmestring

Sammen reflektere over hva kirken og menigheten har betydd for ungdommene.

Tema/innhold: Kirkens tro og tradisjon

Tema/innhold: Kristen tro i praksis

Vise at kirken er et sted å henvende seg til ved vanskelige valg, utfordringer, sorg, store spørsmål. I en sårbar periode i livet der mange veivalg skal tas får ungdommen se en allmektig Gud og møte omsorg fra menigheten. Ungdommen trenger ofte noen å snakke med om store spørsmål som opptar dem, samliv og etiske problemstillinger som opptar dem.

Arbeidsmåter

En enkel samling med bibellesing, en samtale og enkel bevertning. Avsluttes med en kort andakt og velsignelsen. Et alternativ å invitere disse ungdommene til en spesiell gudstjeneste for dem med kirkekaffe og samtale.

Dersom det viser seg at de ønsker å samles igjen vil vi selvsagt legge opp til det.

Øvrige tiltak